

Súd: Okresný súd Partizánske
Spisová značka: 4P/10/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3615201218
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Božena Brinčíková
ECLI: ECLI:SK:OSPE:2015:3615201218.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Partizánske samosudkyňou JUDr. Boženu Brinčíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti H. V., nar. XX.X.XXXX a Y.Á. V., nar. XX.X.XXXX, toho času bytom Detský domov , Prievidza, Š. Závodníka 494/24, zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske ako kolíznym opatrovníkom, deti matky N. P., nar. X.XX.XXXX, bytom Ž.H. B. B., O. XX a otca Y. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom Ž. B. B., O. XX, za účasti Okresnej prokuratúry Partizánske, o nariadenie ústavnej starostlivosti a iné, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje nad mal. deťmi H. V., nar. XX.XX.XXXX a Y. V., nar. XX.XX.XXXX ústavnú starostlivosť v Detskom domove, Š. Závodníka 494/24, Prievidza.

Súd určuje rodičom mal. detí lehotu 12 mesiacov na úpravu rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o mal. deti.

Súd určuje otcovi výživné na mal. H. , nar. XX.XX.XXXX sumou 27,13 € mesačne a v budúcnosti pri zmene výšky životného minima na mal. nezaopatrené dieťa výživné vo výške 30% z takto zmeneného životného minima na účet Detského domova Š. Závodníka 494/24, Prievidza vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

Súd určuje otcovi výživné na mal. Y. , nar. XX.XX.XXXX sumou 27,13 € mesačne a v budúcnosti pri zmene výšky životného minima na mal. nezaopatrené dieťa výživné vo výške 30% z takto zmeneného životného minima na účet Detského domova Š. Závodníka 494/24, Prievidza vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

Súd určuje matke výživné na mal. H. , nar. XX.XX.XXXX sumou 27,13 € mesačne a v budúcnosti pri zmene výšky životného minima na mal. nezaopatrené dieťa výživné vo výške 30% z takto zmeneného životného minima na účet Detského domova Š. Závodníka 494/24, Prievidza vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

Súd určuje matke výživné na mal. Y. , nar. XX.XX.XXXX sumou 27,13 € mesačne a v budúcnosti pri zmene výšky životného minima na mal. nezaopatrené dieťa výživné vo výške 30% z takto zmeneného životného minima na účet Detského domova Š. Závodníka 494/24, Prievidza vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred s účinnosťou od právoplatnosti rozsudku.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske podal dňa 12.3.2015 na tunajšom súde podnet na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými H. a Y. V., na určenie povinností rodičom upraviť v lehote 12 mesiacov svoje rodinné a sociálne pomery, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté deti a určenie vyživovacej povinnosti rodičov vo vzťahu k maloletým deťom. Podnet odôvodnil tým, že maloleté deti sa narodili zo vzťahu N. P. a Y. V., ktorý otcovstvo dobrovoľne doznal. Situácia v rodine je monitorovaná od mája 2013 z dôvodu anonymného oznámenia o zanedbávaní starostlivosti o mal. H. V.. V rodine bolo následne vykonané šetrenie, počas ktorého bolo zistené, že podmienky v domácnosti sú veľmi skromné. Napriek tomu, že matka dôrazne poprela akékoľvek požívanie alkoholických nápojov, u nej i jej druha, správanie rodičov bolo neprimerané (chvenie rúk, nepozornosť) a nasvedčovalo tomu, že rodičia skutočne požívajú alkoholické nápoje vo zvýšenej miere. Rodičia maloletých sa zúčastnili dvoch konzultácií na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Partizánske, závery ktorého potvrdili neurotickú a úzkostnú symptomatiku so známami etylickej organicity centrálného nervového systému. Po vyhodnotení záverov RPPS s prihliadnutím na skutočnosti zistené pri šetrení v rodinnom prostredí a na správu, ktorú podal Obecný úrad Ž. B. B. bola obom rodičom odporučená návšteva psychiatrickej ambulancie, pričom boli zároveň poučení o závažnosti celej situácie a bolo im odporučené protialkoholické liečenie. Zároveň boli oslovení príbuzní otca - jeho brat a sestra vo veci prípadnej náhradnej starostlivosti o maloletú H.. Otec a matka navštívili psychiatrickú ambulanciu MUDr. Majzlanovej v Partizánskom a dňa 20.6.2013 otec nastúpil na liečenie do Psychiatrickej nemocnice vo Veľkom Záluží a matka na Psychiatrické oddelenie NsP v Považskej Bystrici. Počas ich pobytu v nemocnici starostlivosť o mal. H. zabezpečovala v zmysle uznesenia o nariadení predbežného opatrenia OS Partizánske zo dňa 15.7.2013 č.k. 1P/33/2013-14 sestra otca maloletých detí. Situácia v rodine sa po návrate rodičov z liečenia zdanlivo upokojila. Rodina bola zapojená do programu Priority 2014, ktorý bol realizovaný v spolupráci s akreditovaným subjektom Orchidea n.o. Prievidza. Rodina bola ďalej monitorovaná, rodičia verbalizovali svoju snahu riadne sa starať o maloleté dieťa. Zo správ pediatra i starostu obce však vyplývalo, že rodičia naďalej požívajú alkoholické nápoje, i keď pravdepodobne v menšej miere. Postoj rodičov sa nezmenil ani po narodení syna Y. dňa XX.X.XXXX, ktorý bol dňa 20.6.2014 hospitalizovaný v DFN Banská Bystrica s aspiračnou pneumóniou, pričom mu bola zároveň diagnostikovaná zlomenina stehennej kosti staršieho dáta. Rodičia si zranenie maloletého nevedeli vysvetliť, pripustili, že mal. H. ho viackrát vzala na ruky bez dovolenia nechtiac mu mohla ublížiť. Zároveň priznali, že nezvládajú výchovu mal. H., táto ich odmieta rešpektovať, je priveľmi živá a neposlušná. Preto bol dohodnutý termín vyšetrenia v psychologickú ambulanciu u PhDr. Pastorekovej, ktorá zistila u maloletej ľahkú mentálnu retardáciu. Zároveň rodičov poučila o nutnosti dôslednej výchovy a správnom prístupe k dieťaťu. Otec maloletých detí v dôsledku všetkých udalostí uznal potrebu ďalšej liečby a objednal seba i matku v psychiatrickej ambulancii MUDr. Majzlanovej. Zároveň sa matka po intervencii pracovníkov SPODaSK rozhodla využiť pomoc Referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Partizánske. Dňa 9.7.2014 bol maloletý prepustený z DFN v Banskej Bystrici a preložený na detské oddelenie nemocnice v Partizánskom a neskôr prepustený do domácej opateri. V prepúšťajúcej správe sa uvádzalo, že dieťa pochádza z rizikovej gravidity, dôvodom bol abúzus alkoholu u matky a pozitívne výsledky na lues. Po narodení dieťa javilo známky abstinenčného syndrómu. Na základe týchto skutočností a predchádzajúcich skutočností bol ÚPSVaR Partizánske podaný podnet na uloženie výchovného opatrenia - dohľadu nad výchovou maloletých detí. Rozsudkom OS Partizánske zo dňa 16.12.2014, č.k. 1P/110/2014-37 bol určený dohľad nad výchovou maloletých detí. Dňa 18.12.2014 bola na základe dožiadania oddelenia SPODaSK doručená správa MUDr. Márie Majzlanovej, psychiatrická ambulancia v Partizánskom, podľa ktorej rodičia maloletých nedodržiavajú liečbu ani termíny a ich diagnóza je prekážkou pre riadny výkon plnenia rodičovských povinností a starostlivosť o ich maloleté deti. Dňa 9.1.2015 bola oddeleniu SPODaSK doručená žiadosť MUDr. Janky Hudecovej, primárky detského oddelenia Nemocnice v Partizánskom, v ktorej žiadala o sociálnu intervenciu v rodine mal. Y.. Z listu vyplýva, že maloletý bol dňa 29.12.2014 prepustený z hospitalizácie na detskom oddelení nemocnice po preliečení akútnej bronchitídy. Po dvoch dňoch domáceho pobytu bol v skorých ranných hodinách dňa 1.1.2015 o 5,30 hod. privezený na oddelenie posádkou rýchlej lekárskej pomoci, bez sprievodu rodičov, lekárska pomoc bola privolaná inou osobou. Rodičia boli obaja pod vplyvom alkoholu. Dieťa bolo v klinicky zlom stave, s respiračnými ťažkosťami, výrazne zahlienené, zanedbané, s intertrigom, trasom končatín, podľa klinických a laboratórných známk aj dehydrované. Pri výkone terénnej sociálnej práce v rodinnom prostredí maloletých detí v

mesiacoch december 2014 a január 2015 bola matka opakovane upozornená na zimu v rodinnom dome. V pohovore dňa 12.1.2015 matka uviedla, že mal. Y. bol hospitalizovaný asi od polovice decembra, presný deň si nepamätala. Doma dieťa znovu začalo pokašľávať. Malo predpísaný Solvan a Calcium, všetko však vyvrátilo, preto matka prestala lieky podávať. Napriek tomu, že dieťa bolo choré, išli dňa 31.12.2014 spolu s otcom maloletých detí a mal. H. a Y. na návštevu k svojim priateľom, aby tam oslávili Silvestra. Počas oslavy sa matka začala zle cítiť, preto si išla domov ľahnúť. Otec s deťmi ostal na oslave, matka doma spala. Po nejakom čase, sama nevie, koľko bolo hodín, pribehol otec maloletých detí po preukaz poisťovne mal. Y., pretože dieťa údajne začalo silno kašľať. RZP privolala ich známa, ktorá bola tiež na oslave. Matka sa nevyjadrila k informáciám o zdravotnom stave mal. Y., ktoré boli uvedené v správe Nemocnice Partizánske. Odmietla tvrdenie, že by dieťa malo kožný zápal či vyrážky. Bolo zrejmé, že rodičia nedokážu zabezpečiť pre svoje deti bezpečné, stabilné a pokojné výchovné prostredie, predovšetkým nevedia včas odhadnúť riziká, ktoré môžu deti ohroziť a nevedia zhodnotiť ohrozenie zdravia a vývinu detí. Tieto faktory zjavne podceňovali, o čom svedčila i skutočnosť, že s mal. Y. odišli na návštevu napriek tomu, že bol iba dva dni predtým prepustený z nemocnice a že znovu silno kašľal. Zhodnotenie výchovného pôsobenia rodičov a ich zodpovednosti v tejto oblasti možno hodnotiť negatívne, čo dokazuje okolnosť, že deti v tak nízkom veku a zlom zdravotnom stave zostali na oslave do skorých ranných hodín. Počas celého obdobia, v ktorom bola rodina monitorovaná a boli vykonávané opatrenia sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately detí si otec nenašiel prácu, čo v značnej miere spôsobila jeho závislosť na alkohole. Keďže nikto z blízkej rodiny, ktorú oslovili, neprejavil o deti skutočný záujem, bolo ich vyňatie z rodinného prostredia pokladané za nevyhnutný krok. Z uvedených dôvodov vydal preto OS Partizánske uznesenie o predbežnom opatrení zo dňa 22.1.2015 č.k. 2P/3/2015-18, ktorým nariadil odovzdanie detí do starostlivosti Detského domova Prievidza. Do zariadenia boli odovzdané dňa 23.1.2015. Od 9.2.2015 sú umiestnené v profesionálnej rodine pani X.. Rodičia deti v zariadení navštevujú, taktiež sa o ne zaujímajú telefonickou formou. Rodičia navštívili psychiatrickú ambulanciu MUDr. Majzlanovej, pričom im bola podľa ich vyjadrenia opätovne nasadená medikamentózna liečba.

Súd uznesením zo dňa 10.4.2015 č.k. 4P/10/2015-7 na podnet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske začal konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi.

Matka maloletých detí uviedla, že s nariadením ústavnej starostlivosti nesúhlasí.

Otec maloletých detí uviedol, že s nariadením ústavnej starostlivosti nesúhlasí.

Kolízny opatrovník maloletých detí uviedol, že na podanom podnete o nariadenie ústavnej starostlivosti zotrvávajú.

Zástupca okresnej prokuratúry k podnetu uviedol, že navrhujú vo veci vykonať dokazovanie.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, otca, kolízneho opatrovníka, oboznámením obsahu spisu, najmä podnetu na začatie konania, rodných listov maloletých detí, výpisu zo sociálnej poisťovne, správy ÚPSVaR Partizánske, správy obce Žabokreky nad Nitrou, správy Detského domova Prievidza, správy ÚPSVaR Partizánske a obsahu spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2P/3/2015 a zistil, že maloletá H. V., nar. XX.X.XXXX a maloletý Y. V., nar. XX.X.XXXX sú deti narodené zo vzťahu otca Y. V., nar. XX.XX.XXXX a matky N. P., nar. X.XX.XXXX.

Matka maloletých detí je v súčasnosti zamestnaná na základe dohody o pracovnej činnosti u zamestnávateľa ips clean s.r.o. Partizánske.

Otec maloletých detí v súčasnosti nie je zamestnaný. Od 9.6.2014 je evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie, povinnosti uchádzača si plní, aktívnu činnosť nevykonáva. Od februára 2015 poberá dávku v hmotnej núdzi v sume 61,60 € mesačne.

Zo správy obce Ž. B. B. vyplýva, že rodičia maloletých detí bývajú aj s deťmi v staršom byte v spoločnom dvore, ktorý však nie je ich vlastníctvom. Často požívali alkoholické nápoje, situácia v rodine sa však zlepšila, obaja sa snažia, aby rodinné prostredie bolo pre maloleté deti primerané. Alkohol nevyvlúčili zo svojho života, snažia sa obmedzovať jeho požívanie. Pri návšteve starostu v ich domácnosti sa priznali, že požili alkohol.

Zo správy Detského domova Prievidza vyplýva, že maloleté deti boli umiestnené do profesionálnej rodiny, kde sa dobre adaptovali a fungujú bez väčších problémov. Maloletá Angelika navštevuje materskú školu, snaží sa byť samostatná, dodržiava hygienické návyky. Upratuje si svoje veci, pomáha v domácnosti, pozná väčšinu farieb, predmetov, rozoznáva tvary a veľkosti. Maloletý Y. si zvykol na nové prostredie, má vytvorený vlastný režim. Pozitívne reaguje na mal. H., majú k sebe blízky vzťah. Trpí na reflux, čomu má prispôbenú stravu. Rodičia sa o deti zaujímajú, pravidelne sa o nich informujú. Od umiestnenia ich boli navštíviť 6-krát. Rodičia prišli na návštevu vždy v dohodnutom termíne, deťom priniesli drobný darček.

Zo správy ÚPSVaR Partizánske vyplýva, že rodina je monitorovaná od mája 2013 z dôvodu anonymného oznámenia o zanedbávaní starostlivosti o mal. H.. Počas šetrenia bolo zistené, že pomery v domácnosti sú veľmi skromné. Správanie rodičov nasvedčovalo tomu, že požívajú vo zvýšenej miere alkoholické nápoje. Rodičia sa zúčastnili dvoch konzultácií na Referáte poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Partizánske, ktorého závery potvrdili neurotickú a úzkostnú symptomatiku so známami etylickej organicity centrálného nervového systému. Obom rodičom bola odporúčená návšteva psychiatrickej ambulancie a protialkoholické liečenie. Obaja nastúpili na psychiatrické liečenie, počas ich pobytu v nemocnici starostlivosť o mal. H. zabezpečovala sestra otca maloletých detí. Situácia v rodine sa po návrate rodičov z liečenia zdanlivo upokojila. Rodina bola ďalej monitorovaná, avšak zo správ pediatra i obce vyplývalo, že naďalej požívajú alkoholické nápoje. Postoj rodičov sa nezmenil ani po narodení Jána dňa 11.5.2014. Rodičia sa podrobili ambulantnej psychiatrickej liečbe a matka sa rozhodla využiť pomoc Referátu poradensko-psychologických služieb ÚPSVaR Partizánske. Bol podaný podnet na uloženie výchovného opatrenia - dohľadu nad výchovou maloletých detí, rozsudkom OS Partizánske zo dňa 16.12.2014 č.k. 1P/110/2014-37 bol určený dohľad nad výchovou maloletých detí. Dňa 18.12.2014 bola doručená správa MUDr. Majzlanovej, podľa ktorej rodičia nedodržiavajú liečbu ani termíny a ich diagnóza je prekážkou pre riadny výkon plnenia rodičovských povinností a starostlivosti o maloleté deti. Dňa 9.1.2015 im bola doručená žiadosť MUDr. Janky Hudecovej, primárky detského oddelenia Nemocnice v Partizánskom, v ktorej žiadala o sociálnu intervenciu v rodine, pretože maloletý Y. bol opakovane hospitalizovaný, privezený rýchlou lekárskou pomocou bez sprievodu rodičov, ktorí boli pod vplyvom alkoholu. Maloletý bol klinicky v zlom stave a výrazne zanedbaný. Rodičia nedokážu zabezpečiť pre svoje deti bezpečné, stabilné a pokojné výchovné prostredie, nevedia včas odhadnúť riziká, ktoré môžu deti ohroziť a nevedia zhodnotiť ohrozenie zdravia a vývinu detí. Počas celého obdobia monitorovania rodiny si otec nenašiel prácu, čo v značnej miere spôsobila jeho závislosť na alkohole. Nikto z blízkej rodiny, ktorú oslovili, neprejavil o deti skutočný záujem. Vyňatie detí z rodiny bolo nevyhnutným krokom, preto OS Partizánske dňa 22.1.2015 uznesením č.k. 2P/3/2015-18 nariadil predbežné opatrenie, ktorým nariadil odovzdanie detí do starostlivosti Detského domova Prievidza. Do zariadenia boli odovzdané dňa 23.1.2015. Od 9.2.2015 sú umiestnené v profesionálnej rodine. Opakovanými šetreniami v domácnosti rodičov bolo zistené, že rodina naďalej žije v staršom 1-izbovom rodinnom dome, ktorý je riadne zariadený, udržiavaný na nižšej hygienickej úrovni. Matka maloletých detí je nezamestnaná, od 23.3.2015 však pracuje na dohodu vo firme Isp clean s.r.o. Partizánske, kde vykonáva upratovacie a čistiace služby. Otec je naďalej nezamestnaný, príležitostne si privyrába brigádnickou činnosťou. Obaja rodičia uvádzajú, že sa podrobili psychiatrickej liečbe u MUDr. Majzlanovej, pričom im bola nasadená medikamentózna liečba, ktorú sa snažia dodržiavať, avšak nastanú situácie, kedy poijú alkohol. Požívanie alkoholu potvrdil aj starosta obce, aj príbuzní. Odporúčajú nad maloletými deťmi nariadiť ústavnú starostlivosť a rodičov zaviazat' prispievať na ich výživu sumou 27,13 € mesačne a pri zmene životného minima vo výške 30% životného minima na maloleté deti na každé dieťa. Zároveň navrhli uložiť povinnosť rodičom v lehote 12 mesiacov od právoplatnosti rozsudku upraviť svoje sociálne a zdravotné pomery tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté deti.

Z výpovede matky na pojednávaní vyplýva, že sa o maloleté deti starala, s maloletou chodila do škôlky. Bývajú v rodinnom dome, ktorý patrí otcovi maloletých detí. Ide o 1-izbový dom, majú záchod, dve chodbičky. V miestnosti majú posteľ, postieľku pre maloletého, obývaciu stenu a televízor. Majú chladničku, elektrický varič. ÚPSVaR sa o ich rodinu zaujíma preto, že im napísal nejaký anonym. Ona nebola zamestnaná, pretože bola na materskej dovolenke s mal. Jánom. Otec chodil na brigády. Platili za škôlku a mali peniaze aj na zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti. Nepila každý deň, občas si dala pivo. Na liečení bola v roku 2013 v Považskej Bystrici, bola tam 11 dní. Sami ju z nemocnice prepustili s tým, že bude chodiť naďalej na liečbu k MUDr. Majzlanovej. Ona na liečbu chodí, berie lieky. Pokiaľ ide o mal. Y., tento začal kašľať, zobrali ho do nemocnice a keď ho prepustili, stále kašľal. Kúpovala

mu Mucosolvan, ale z toho stále zvracal. Preto ho 1.1.2015 znovu zobrali do nemocnice. Potom jej už len zavolali, že berú H., že ju umiestnia do L., syn už domov neprišiel. Deti sú preč od 23.1.2015, sú v L.. Oni tam telefonujú, chodia tam keď majú peniaze. Deti sa majú dobre, boli tam aj choré, syn mal virózu a dcéra zápal ucha. O deti je dobre postarané. Ona si našla zamestnanie v upratovacej firme, robí tam už asi mesiac na dohodu. Má príjem 100 € mesačne, iný príjem nemá. Je na ÚSPVaR. Liečbu dodržiavajú a tiež berie lieky. Najbližšie idú na kontrolu 4.5.2015. Dôvodom, pre ktorý chce, aby sa deti vrátili je to, že jej chýbajú. Pokiaľ maloletý kašľal, tak kašľal aj keď sa vrátil z nemocnice a kašľal a chrčal aj keď ho boli pred dvomi týždňami pozrieť. Ona chce deti naspäť. V súčasnej dobe alkohol nepožíva vôbec, pretože do zamestnania ide ráno o 6:00 hod a príde večer o 23:00 hod, keďže chodia upratovať do rôznych miest. Ak boli 15.4.2015 pod vplyvom alkoholu, tak keď jedli, dali si pohár piva. O deti by sa počas jej práce staral partner, ona by chodila do práce a on by sa staral o deti.

Z výpovede otca na pojednávaní vyplýva, že vždy bolo všetko v poriadku, akurát keď maloletý Y. kašľal, musela ho vziať záchranka. Potom prišli nejaké udania, bolo to kvôli tomu, že si rád vypil. Išiel na liečenie, prestal piť. Potom chodil na stavby a zase si vypil. Starostlivosť o deti bola na oboch rodičoch, deti boli čisté, najedené, mali všetko. Ľudia si na nich zasadli, lebo boli na liečení. Syn začal zle dýchať, musel ísť pred sviatkami 2014 do nemocnice. Odvtedy bol stále chorý. Musela sa zavolať záchranka. Matka mu dávala lieky, ale on ich vyvracal. Boli kvôli tomu u detského lekára v Ž., niečo synovi predpísal. Deti im boli zobraté kvôli tomu, že ľudia v Ž. si na nich vymýšľajú, niekto im uverí a potom je vždy problém. Keď k nim chodia na návštevu, tak mali všetko v poriadku. Deti sú od januára preč, oni za nimi chodia, každý tretí deň telefonujú. O deti je dobre postarané, ale vždy, keď odchádzajú, mal. H. plače. On sa o deti vždy staral. Dá si pivo, dve alebo tri, niekedy aj nič, pretože chodí domov o 23. hodine večer. Lieči sa u MUDr. Majzlanovej a lieky, ktoré mu predpísala, berie, ale niekedy zabudne. Pokiaľ ide na obed, dá si pivo, tiež keď ide domov, tak si po ceste kúpi pivo v plechovke. On chce deti naspäť, oni sa chcú o ne starať. Maloletá H. je vždy čistá, ráno jej vždy dával čisté veci, chodila do škôlky, keď bol doma, tak ju tam zanesol a bol ju zobratý. S maloletým Y. chodil von s kočíkom, prechádzal sa s ním po dedine.

Z výpovede kolízneho opatrovníka na pojednávaní vyplýva, že problém je u rodičov s alkoholom, pod vplyvom alkoholu nedokážu rozlíšiť riziká, ktoré deťom hrozili a kvôli tomu sa stalo, že dieťa bolo zanedbané, opakovane hospitalizované. Rodičia by mali dodržiavať liečbu, ale ju nedodržiavajú. K maloletému zavolala sanitku cudzia osoba, rodičia boli pod vplyvom alkoholu. Maloletý bol zanedbaný, dehydrovaný, nemal lieky, ktoré mu naordinovali. MUDr. Majzlanová im oznámila, že rodičia nedodržiavajú liečbu a je to prekážka v starostlivosti o ich deti.

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 2P/3/2015 vyplýva, že uznesením zo dňa 22.1.2015 č.k. 2P/3/2015-18 bolo nariadené predbežné opatrenie, ktorým bolo rodičom mal. detí nariadené odovzdať maloleté deti do starostlivosti Detského domova Prievidza. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 11.2.2015 a vykonateľnosť dňa 22.1.2015.

Zo spisu tunajšieho súdu sp. zn. 1P/110/2014 vyplýva, že rozsudkom zo dňa 16.12.2014 č.k. 1P/110/2014-37 bol nad výchovou maloletých detí určený dohľad. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 22.12.2014.

Podľa § 54 ods. 1, 2, 5 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie.

Podľa § 55 ods. 2 zákona o rodine ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu

svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 62 ods. 1, 2, 3 zákona rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

Podľa § 81 ods. 1, 2 zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Súd na podklade výsledkov vykonaného dokazovania a po ich zhodnotení dospel k záveru, že podnet na začatie konania bol podaný dôvodne. Z vykonaného dokazovania nepochybne vyplýva, že rodičia maloletých detí H. a Y.B. V. majú problém s požívaním alkoholu a sú osobami závislými na alkohole. V dôsledku svojej závislosti nie sú v súčasnosti schopní zabezpečiť maloletým deťom bezpečné a stabilné výchovné prostredie. Nevedia včas odhaliť riziká ohrozujúce zdravie a zdravý vývin maloletých detí. Ani ústavná protialkoholická liečba, ktorú obaja absolvovali, nevedla u nich k zbaveniu sa závislosti. Počas hospitalizácie maloletého Y. v nemocnici bolo zistené, že v minulosti utrpel zlomeninu stehennej kosti, ktorú mu mohla nechtiac spôsobiť maloletá H.. Rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 16.12.2014 č.k. 1P/110/2014-37 bol nad výchovou maloletých detí nariadený dohľad. Ani po nariadení dohľadu nedošlo v rodine maloletých detí k uspokojivej zmene pomerov. Po prepustení z hospitalizácie dňa 29.12.2014 bol maloletý Y. dňa 1.1.2015 v skorych ranných hodinách opätovne hospitalizovaný, pričom bol v klinicky zlom stave, výrazne zahlienený, zanedbaný, dehydrovaný. Z uvedených skutočností vyplýva, že nariadený dohľad nevedol k úprave pomerov v rodine maloletých detí a rodičia napriek dohľadu nevykonávali starostlivosť vo vzťahu k maloletým deťom riadne a v ich najlepšom záujme. Je preto potrebné nad maloletými deťmi určiť náhradnú starostlivosť. Súd nezistil žiadnu osobu, ktorej by bolo možné maloleté deti zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti, z vyjadrenia kolízneho opatrovníka vyplýva, že žiadny z rodinných príslušníkov neprejavil o maloleté deti a o starostlivosť o ne skutočný záujem. Obe maloleté deti sú na základe predbežného opatrenia od 23.1.2015 v starostlivosti Detského domova Prievidza, kde majú vytvorené vhodné zázemie a kde je zabezpečená ich výchova a starostlivosť o ne. Po rozhodnutí súdu ostanú obe naďalej v ústavnej starostlivosti rovnakého zariadenia, čím budú zachované ich vzájomné citové väzby. Súd prihliadal aj na to, že vzhľadom k vzdialenosti zariadenia ústavnej starostlivosti a miesta bydliska rodičov maloletých detí, ako aj vzhľadom k doteraz prejavovanému záujmu rodičov o maloleté deti počas ich umiestnenia v zariadení ústavnej starostlivosti bude zachovaná aj väzba maloletých detí k svojim rodičom, čo je v súlade so záujmami maloletých detí. Z uvedených dôvodov súd nariadil nad nimi ústavnú starostlivosť v Detskom domove, Š. Závodníka 494/24, Prievidza.

Vzhľadom k tomu, že k nariadeniu ústavnej starostlivosti došlo z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v súlade s § 55 ods. 2 Zákona o rodine súd určil rodičom detí primeranú lehotu v trvaní 12 mesiacov na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté deti. V prípade, ak v určenej lehote rodičia zabezpečia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov (najmä ak budú mať zamestnanie, riadne absolvujú protialkoholickú liečbu, zdržia sa nadmerného požívania alkoholických nápojov a budú viesť riadny život), súd ústavnú starostlivosť zruší.

V súlade s § 62 ods. 1, 3 súd určil každému z rodičov vyživovaciu povinnosť voči maloletej H. a voči maloletému Y. vo vzťahu ku každému z maloletých detí vo výške po 27,13 € a v budúcnosti pri zmene výšky životného minima na maloleté nezaopatrené dieťa vo výške 30% z takto zmeneného životného minima. Súdom určené výživné je v minimálnej zákonnej výške, ktorú je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na jeho možnosti, schopnosti a majetkové pomery. Súd vychádzal pri určení výšky výživného z toho, že obaja rodičia maloletých detí sú nezamestnaní, matka pracuje len na základe dohody o vykonaní

práce a otec má len príležitostné príjmy z brigád a z dávky v hmotnej núdzi. Ich príjmy im neumožňujú platiť výživné v sume vyššej ako minimálne zákonné výživné.

O náhrade trov konania rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku tak, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, pretože konanie sa začalo bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou podpísaného súdu na Krajský súd v Trenčíne, písomne v troch vyhotoveniach. Odvolanie musí mať náležitosti § 42 ods. 3 Občianskeho súdneho poriadku (musí z neho byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované) a § 205 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (musí sa v ňom tiež uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha). Podľa § 205 ods. 2 Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát, súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,

b) konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci,

g) rozsudok je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť alebo nedostatok dôvodov.

Proti výroku o svedočnom odvolanie prípustné nie je (§ 202 ods. 3 písm. g) Občianskeho súdneho poriadku).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. (§ 251 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku).